

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petsor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetés jutányosabb. Nyilvánt. minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Debuisset pridem.

Az eperjesi vendéglősök és kávéháztulajdonosok több, lelkiismeretesen gondolkodó tagja becsülésre méltó akciózt indított meg «Felirat»-ot intéztek vármegyénk főispánjához, dr. Bárdossy Jenőhöz, melyben ők maguk kérik, hogy a kávéházi felirónok és pinczérnök elharapódzott s közveszélyes visszaélései megállítására céljából Eperjes város képviselőtestülete megfelelő szabályrendelet életbeléptetésére utasítsák.

Köztudomású, hogy városunkban több olyan kávéház és vendéglő van, a melynek proszperálása nem a tisztességes vendéglői, vagy kávéházi ipar kihasználására van alapítva, hanem inkább arra, hogy a közönségnek tapasztalatlanabb részét — első sorban a fiatalságot — kifoszsa. Erre a célra az üzletben alkalmazott női személyzet, pinczérnök és felirónok szolgálnak, a kiknek üzleti kötelességévé van téve, hogy a vendég asztalához telepedjenek s azt tolokodó, fufangos módon drágább italok és ételek mértéket nem tartó rendelésére unszolják, leittasítsák.

Ilyen eljárás mellett egyrészt nehezebben tarthatják fenn magukat a tisztességes és erkölcsi tekintetben kifogástalan kávéházak és vendéglők, másrészt pedig erkölcsileg, testileg és vagyoniilag jobb sorsra érdemes existenciák mennek tönkre. Nincs mit takargatnunk; jobb az őszinte szó, mint a keztyűs kézzel való czirógatás és önámítás; miért is nyíltan ki mondjuk, hogy nem egy eperjesi kávéház és vendéglő nevezendő vendéglő — már csak a kellő felügyelet hiánya miatt is — melegágya a legszomorítóbb prostitúciónak. A vagyoni

züllés karöltve jár az erkölcsi- s testi-épségbeli pusztulással. Mert az ilyen helyeken alkalmazott pinczérnök semmi, vagy nagyon csekély fizetést kapnak az üzlet tulajdonosától; ellenben osztalékra van igényök abból a haszonból, a mit unszoláaik, csábításai s fogyasztásuk révén az üzlettulajdonos a könnyelmű s beugrasszott vendég oktan költségeiből nyer.

Az eféle bajoknak rendkívül káros voltát már régebben felismerte a hazai nagyobb városok előljárósa, így többek között nemrég a szomszédos Kassa is s nem késtek szigorú szabályrendeletet alkotni és életbeléptetni a vendéglői és kávéházi iparral üzőt visszaélések megállítására. Ezek a szabályrendeletek megtiltják s kihágásnak minősítik azt az eljárást, ha a kávéházi vagy vendéglői felirónó és pinczérnök az üzletben kijelölt helyét elhagyva, a vendéghez szegődik s azokat rendelésre unszolja, csábítja.

Nem minden érdekesség nélkül való, hogy éppen a városunkbeli vendéglősök és kávéháztulajdonosok indítják meg a mozgalmat hasonló irányú szabályrendelet életbeléptetésére. Bizonyítéka ez egyrészt annak, miszerint a hatóságok részéről nagy mulasztásnak kellett történni, hogy észre nem vette, vagy nem akarta észrevenni s kellően orvosolni a bajt, másrészt azonban a főispánunkhoz benyújtott kérvény megnyugtató is, mert azt igazolja, hogy az eperjesi jobb kávéházak és vendéglők tulajdonosai emberiesen, lelkiismeretesen s a tisztességes ipar követelményeire képest tudnak érezni, gondolkodni s cselekedni.

Elismeréssel emeljük ki, hogy vármegyénk főispánja igenis komolyan és az erélyes közbe-

lépésre alkalmasnak tartotta az elébe terjesztett ügyet s — a mint értesülünk — azonnal felhívta Eperjes sz. kir. város előljáróságát az iránt, hogy a képviselőtestület elé megfelelő szabályrendelet-tervezetet terjeszzen s az eredményről annak idején jelentést tegyen.

A városi tanácsnak — éppen a panasztól visszaéléseket előbbi hivatalos állásából kifolyólag is jól ismerő tagja nyert megbízást a felette szükséges szabályrendelet tervezetének kidolgozására, miért is — e tekintetben teljes megnyugvással — arra kérjük fel a városi képviselőtestület szives figyelmét, hogy a legmesszebbmenő szigorral s a legrövidebb idő alatt tárgyalja le s léptesse életbe az eléje terjesztendő javaslatot.

Cikkünk címével azt akarjuk kifejezni, hogy kellett volna már előbb megalkotni s életbeléptetni a fentiekben körvonalozott szabályrendeletet. Ha nem történt, ebből csak egy következtethet: hogy minél hamarabb megtörténjék.

Dr. Horváth Ödön titkári jelentése

a Sárosvármegyei Jótékony Nőegyletnek 1902. június 18-ikán tartott közgyűlésén.

Nagyságos Elnök!

Milyen tisztelt Kögyűlés!

Az elmúlt 1901-ik esztendő: egyletünk életében az ünneplésnek volt kedves és feledhetetlen esztendeje! Negyven hosszú és küzdelmes esztendőnek a sorát zárta le ez az elmúlt év a mi annyira szeretett, kedves egyesületünknek az életében.

Őszinte szívvel megünnepeltük ezt a jelentős évfordulót! Megünnepeltük azt nem zajjal, külső fényvel, mondva-csinált ünnepekkel, a melyeknek itt, a hol a szív hamisítlan tiszta érzelmeinek kell lakozniok szüntelen, különben sem volt és nincsen is helyük

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

EGYPTOM.

Írta: Dr. Raffay Ferencz. (Vége.)

Cairó környéke is nagyszerű. Így a Bulak-szigeten van a Gezireh-park, a hol az előkelő közönség fogaton, lóháton, gyalog sétál minden délután. Közepén van a Gezireh-Palace szálloda, a melyben Erzsébet kir. hercegnő és férje is laktak cairói tartózkodásuk alatt. Pazar fényűzéssel van berendezve, mert előbb királyi palota volt Erzsébeték azt a lakosztályt foglalták el, a melyben a Suez-esatorna megnyitásakor Napoleon felesége lakott. Pompás nyolcz szoba az, a melyeknek mennyezetét 15—20,000 frank értékű festmények díszítik.

Nem messze van Cairótól, de túl a Niluson, a gizehi világhírű múzeum, a melyet legközelebb Cairóba visznek be; már készen is van számára a palota a Gezireh-parkban. Ennek a múzeumnak kincseket érő emléktárgyai a régi Egyptom ezer év előtti bámulatosan fejlődött művelődését tükröztetik vissza s kivált régiségbúvároknak és történészeknek nagyon becses.

A múzeumba vezető úton villanyossal lehet elérni a nagy pyramisokat Gizehben és a mellettük levő sphynxet. Legnagyobb a Cheops pyramis (146 m. magas, vagyis éppen olyan, mint a Szt.-István templom, tartalma 2 325,000 köbméter kő a Mokattam hegység-ből); utána következik a Chefres pyramis (136,4 m magas); mellettük van a kis Ménkora pyramis, a mely csak 62 m magas. Ilyen gúla nagyon sok van a Nilus partján, le egészen Luksorig. Csak a Cheops pyramisra

lehet felmászni, mert csak ez lépcsős (a lépcsők legalább egy méter magasak); de ehhez három beduin segítségére van szükség. Nem messze van a híres sphynx, fekvő oroszlántest, férfi-ábrázattal; hossza 50 méter, magassága 20 m. A pyramisoknál Dózsay nevű magyar fényképész ütött sátrat s a naponként százával kiránduló európaiakat valóban mesteri szépségű képeken örökíti meg s ezzel nagy vagyont szerzett.

A pyramisok szomszédságában van a Mena house szálloda; a száraz sivatagi levegő itt érzetileg legjobban csodálatos gyógyító erejét, ezért sokan felkeresik.

A turisták bejárják ezenkívül Cook-kal és egyéb külföldi utazási irodákkal egész Egyptomot; felmennek vonaton vagy hajón az első vízészig, a hol Assnan fekszik. Közben Luksor a legnevezetesebb város; itt találták a legtöbb régiséget. Újabbban nagy virágzásnak indult Helouan, 40 kilométerre Cairótól, a melylyel közigazgatásilag egy várost képez. A sivatag közepén, félórára a Nilustól, épült ez a szép helység; lételet kétforrásainak köszöni, a melyeknek szinte csodás itt a gyógyító ereje 25 évvel ezelőtt csak a fürdőkádból s mellette egy szállodából állt egész Helouan, ma pedig 5000 lakosa van s ezekre megy az európai üdülők száma. Tiszta, meleg levegője kitünő s ennek folytán lendült fel oly gyorsan. Sok török és arab hivatalnok-család lakik Helouanban s a férfiak vonaton járnak be és ki mindennap, mert 30 perc alatt megteszik az óránként közlekedő vonatok az utat. Annyi bizonyos, hogy ennek a fürdőnek nagy jövője van s Európa minden részéből, sőt Amerikából is látogatják már.

Még csak az Egyiptomban élő magyarokról kell röviden megemlékezni. Cairóban lehetnek vagy negyven; egyéb városokban pedig egyet-kettőt lehet találni magyar embert is; így Helouanban lakik Tánczos Gusztáv vendéglős, a ki Kassa vidékére való, a felesége pedig székely asszony.

Cairóban Kovács magyar vendéglője híres az arabok között is; felesége magyarosan főz, a mi a keletieknek is ízlik. 30 év alatt gazdag ember lett s a város közepén szép emeletes háza van. Két fia bankhivatalnok Cairóban s mindketten tartalékos tisztak a mi hadseregünkben. Kovács vendéglője az ottani magyarok rendez találkozóhelye s az Európából kiránduló magyarok is itt találják és ismerik meg egymást leghamarább.

A többi magyar ember kereskedő vagy iparos Cairóban s állításuk szerint jól megy a dolguk.

Nyugtalan vérű, vállalkozó szellemű hazánkfiat, a kik közül többen harmincz éve vannak már távol szülőföldjüktől, a sajnálkozás bizonyos nemével néztem mindig. Olyan árvák, olyan elhagyottak ott a messze idegenben; nem érzik a hazaszeretet meletét, nincs senkiük; szüleik, rokonaik vagy elhaltak, vagy nem látták már őket évtizedek óta. Mintha ki volnának tagadva, mintha száműzték volna őket, mintha hazátlanok lennének. Persze nem panaszkodnak, csak néhanéha tör ki keblükből egy fájó sóhajtás, néma vágyakozás egykori hazájuk után, a hol születtek, a hol bölcsőjük ringott, a melynek édes gyermekei voltak s a melyet nem fognak látni többet, talán soha Sze-gény emberek, a kiknek lehet vagyonotok, jól mehet a dolgotok odakint, de, a kiknek nincsen hazátok: bizony sajnállak benneteket!

soha; hanem megünnepeltük azt áhitattal, kegyeletes visszaemlékezéssel, mindenekelőtt benső melegséggel és kerestlenséggel, a hol minden, de minden elhangzott szónak becsét nem adta meg, hogy kinek ajkáról hangzott el az, hanem megadta ezt a szívnek az a tisztá megdobbanása, a mely minden ilyen szót kísért, kísér pedig annak kebelében, a ki ezt a szót elmondotta, valamint annak kebelében, a ki ezt a szót meghallotta!

Szerényen, igénytelenül, hozzánk illő csendben és visszavonultságban ültük meg a nagy évfordulót!

Ez az irány vezetett mult évi jún. 26-iki közgyűlésünket is, mely oly benső kegyelettel emlékezett meg azokról, a kik egyetünknek, az emberszeretet dicsfényével övezett, tiszta lobogóját először emelték magasra, valamint újabb és újabb diadalra juttatták azt. S kegyeletünknek és hálánknak különösen kedves tárgyai voltak azok a kevesek a kik mostan is közöttünk vannak még azok közül a legelső közt, a kik egyetünk megalapították s a kik, a Mindenható áldó hatalma folytán, egyetünk céljainak a munkásai ma is! S ezek közül különösen meleg szeretettel, tisztelettel, becsüléssel és hálaival öveztek jó elnökönket: Kubinyi Albertné úrnőt és nemes szívű jogtanácsosunkat: Kubinyi Aurél urat, a kik egyesületünk megalakulásának első napjától nemcsak hívei az «emberszeret»-szent jegyében folytatott megnevesítő munkának, hanem buzgalmukkal, önfeláldozásukkal, lelkesedésükkel: valóban példaadóink valamennyiünknek, megtanítván arra, hogy mit és miképen kell tennünk mindnyájunknak, ha méltók akarunk lenni egyetünkhez és annak céljaihoz!

És mintha az az ünneplés, a melyben ezeket a kiváló híveinket, ezeket a drága és annyira jeletékeny fentartó oszlopainkat részesítettük, nem lett volna elég! Egyszerre beragyogta a mi igénytelen egyesületünk életének egét a legalkotmányosabb, dicső Királynak fejedelmi kegye, a ki — jószívű tanácsadóinak közbenjárása — tudomást vett rólunk, egyesületünkről s annak ünnepléséről s elárastott bennünket mindnyájunkat a legpáratlanabb királyi szív kegyével és jóságával! Mondhatlan öröm volt mindnyájunkra nézve az, a mikor dicső Királyunk ő Felsege, a mi annyira szeretett drága elnökünk öngységát, 1901. évi július 31-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával, a koronás arany érdemkereszttel kitüntetni méltóztatott, és pedig kitüntette őt a közjótékonyág terén kifejtett hosszas és buzgó működéséért!

Nem szólok én arról, hogy milyen általános volt az öröm e legfelsőbb királyi tény felett! Hogy milyen általános volt az öröm e felett éppen itt e barátságos falak között, ennek a kedves egyesületnek a körében: azt meg éppen nem akarom érinteni! Erre nem is lennék képes ma már; de erre nincsen szükség sem, mert hiszen kifejezést adott ezeknek az érzelmeknek és pedig teljesen találóan és méltóan adott kifejezést, az az ünnepélyes díszgyűlés, a melyet egyetünk igazgatóválasztmányunk 1901. szept. 22-ikén tartott, a melyet városunk nagyközönsége is nagyszámú megjelenésével tisztelt meg s a melyet különösen jelentőssé és fényessé tett az a körülmény, hogy vármegyénk nemeszívű s egyetünk ügyei iránt is oly benső hálát érdemlően meleg érdeklődést tanúsító főispánja: dr. Bárdossy Jenő úr önnélsége, ennek alkalmát használta fel arra, hogy a királyi kitüntetésnek szép jelvényét, azt, a melyet a nemzeti haladás és a nemzeti közművelődés előmozdításának terén érdemeket szerző kiváló nők általában nyerni szoktak: az ünneplést elnökünknek átadja!

Nem sértem meg bizonyonyal egyesületünk multját, sőt komoly meggyőződéseim éppen, hogy ezzel is csak megtiszteltam azt, ha azt mondom, hogy ennél az ünnepélyes díszgyűlésnél, itt ez egyet körében örvendesebb, buzgóbb, igazabb ünneplést nem volt eddig még soha!

Mostan is fülünkbe csengenek azok az annyira szép szavak, melyeket ősi vármegyénk hajójának kormányosa mondott: «Boldogság az, megérni és látni, hogy az intézmény, melynek megalkotásán annyit fáradoztunk, él és virul; de még nagyobb boldogság az: tapasztalni, hogy alkotásunk nyomán felébred az elismerés és a hála is, a polgári erények e legszebb jutalma! Nagyságodnak — így szólott ünneplést elnökünkhez — mindebben része van! Mert a mikor a hosszú évek fáradozása után biztosítottnak látja azokat, a kiket jóságos szívével gyámoltásba és gondozásába fogadott: virulni látja azt az intézetet, mely vármegyénknek is méltó büszkesége: akkor tapasztalja egyúttal azt, hogy gyámoltjainak szemében az igazi boldogság könyve ragyog, szívükből pedig kitör a hála és eget kér; eget, melyen ott tündöklék embertársainak tisztelete és szeretete, sőt leragogy egy fényes napugár: a legnagyobb uralkodó kegyes elismerése!».

Közgyűlésünknek se lehet szebb, nemesebb és egyszerűsége kedvesebb feladata, mint az, hogy erről a legfelsőbb kitüntetéséről, valamint az ennek alkalmából tartott ig.-választmányi ünnepi díszgyűlésről, vegyen

a legbensőbb örömmel szintén tudomást, s járuljon hozzá mindazokhoz a lelkes határozatokhoz, a melyeket, ennek alkalmából, a nevezett díszgyűlés hozott s hódolatos hálaival és hűséggel a legalkotmányosabb dicső Király iránt, kívánjon ezer meg ezer áldást az «Emberszeretet» mindenható Istenétől arra a nemes szívre, a mely oly hosszú időn keresztül dobog itten mi közöttünk s a melyet, mint a legjobbak és legigazabbak egyikét: legmagasabb elismerése jeléül, de egyszersmind mindnyájunknak követendő példaképpen, jelölt meg Szent István koronája legméltóbb viselőjének felénk hajló kegye!

Éljen, soká éljen a mi kedves szeretett elnökünk!

Talán helyén való annak megemlézése is, hogy oly bensőleg szeretett, kedves elnökünk az elmúlt közgyűlés óta, egyetünk működésünk négy évtizedes fordulójára alkalmából, még egy ízben, igaz ragaszkodással környezetben ünneplöttük, akkor, a mikor a Divald Lajos úr által ajándékozott szép arcképét, 1901. decz. 23-ikán, a szokásos karácsonfa-ünneppel kapcsolatban, felavattuk. A szép kép azóta állandóan ott díszíti tanácskozási termünk s ezáltal csupán kedves kötelességünk képezi az, hogy közgyűlésünk erről az eseményről is örömmel tudomást vegyen, valamint, hogy a becses ajándék kegyes adományozójának forró köszönetet szavazzon.

Ha már az ünneplésekről szólok: miképen hagyhatnám említés nélkül azt a lelkes ünnepet, melyet az elmúlt év őszén városunknak egy derék és kiváló egyesülete, az Eperjesi szepítését előmozdító egyesület 1901 október 27-ikén rendezett s a melyen igaz lelkesedéssel vett részt városunk egész intelligens társadalma. Ennek a szép és lelkes ünnepnek a célja az volt, hogy azt a gyönyörű szobrot, a melyet nemzetünk megdicsőült védőangyalának: Erzsébet királynénak, a róla elnevezett ligetben állítottunk, leleplezzük. Mi sem természetesebb, mint az, hogy ezen a szép sikerében mindnyájunknak méltó büszkeségét képező ünnepélyben résztvett a mi egyesületünk is, a mely megdicsőült királynénk emléke iránt érzett kegyeletes tiszteletét magának árvaházunknak legfelsőbb helyen engedélyezett elnevezése által is kifejezésre juttatni igyekezett s a melynek igazgató-választmányja testületileg vett részt az említett szép ünnepélyen.

Vajjon miképen állhatnám meg azt, hogy erről a gyönyörű ünnepélyről szólnán, ne emlitem meg itt is azt a kiváló férfit, a ki az egész ünnepélynek, sőt magának az azt rendező egyesületnek is, éltető lelke volt, a ki a legteljesebb közbecsülést, tiszteletet és szeretetet tapasztalhatta és tapasztalta mindenkor, a ki nemes szívének, fenkölt lelkének egész melegséggel és bensőségével volt ottan mindenütt, a hol a közért a nemzetért, a hazáért, az emberiségért tenni, hatni kellett!... Őh mondjam-e ki ezt a mindnyájunknak oly annyira drága, kedves, becsült nevet! Hiszen napok óta a legnagyobb aggódással, a legnagyobb fájdalommal sugdossuk azt valamennyien!... Ghillány József kir. tanácsos volt ez a lelkes, ez a kiváló férfiú! Az ő nemes, nagy szívének egy benső megdobbanása volt az egész szép ünnepély! Ennek a drága szívnek jóleső melegségét mily sokszor érezte a mi kis egyesületünk is! Itt volt gyűléseinken és ünnepeinken mindenkor! Miképp is maradhatott volna távol tőlünk éppen ő, a ki az önzetlenségnek, a mások java előmozdításának, a jótévesnek, a szeretetnek volt a híve, a munkása mindenkor!...

És ma!... Mélyen megalázva a porig sújtó fájdalomnak nehéz terhétől, ma, gyászos ravatalát állja körül városunk és vármegyénk egész művelt közönsége! Éppen ma, a mikor édes rajongással akartam szólani ennek a páratlanul nemes szívének a dobogásáról és irántunk is való hűséges szeretetéről, éppen ma, a legmélyesgesebb fájdalommal kell említenem azt, hogy ez a ritka szív kihűlt, megszünt dobogni és az a férfiú, a ki «ember» volt mindég a szó legnemesebb és legigazabb értelmében, immáron elérte azt az órát,

Melytől a bátrak soh' se félnek,
Mikor a halál bevégződik
És elkezdődik majd az élet!

Mi nekünk pedig, legyen fájó, de mégis elmulaszthatatlan kötelességünk, az, hogy benső kegyelettel emlékezzünk Róla, mindenkoron! Kiváló érdemeit és tiszta emlékezetét örökítsük meg kebleinkben és egyetünk körében is örökre! A Mindenható ezer áldása szálljon drága poraira!

Még egy ünnepélyben volt része egyesületünknek az utolsó közgyűlés óta, abban t. i. hogy őszinte szívvel résztvettünk a Kisdednevelők Országos Egyesületének Eperjesen tartott közgyűlésében (1902. május 18-ikán), a mikor a derék egyesület, melynek céljai sokban rokonok a mieinkkel, lelkesen üdvözöltük.

(Vége köv.)

Ghillány József ✠.

Nagy halottja van Eperjes városának, sőt Sáros-vármegyének.

Életerős, munkás, a közjót lelkesen dolgozni akaró, nagy családjára jólétet, megelégedést árasztani tudó férfiú volt Ghillány József s éppen ezért fent és lent igaz tisztelet, nagybecsülés, ritka egyértelemmel megnyilatkozó szeretet környezte.

A polgári erények korszaka mintha letűnőben volna; mert hiszen egymástán dőlnek ki bajnokai s vizont a gyakran öncél után szaladó újabb generáció nem pótolja egészen polgári közeletünknek megroskadt, majd kidőlt oszlopait.

Ghillány József halálával önkéntelenül ezek a gondolatok foglalkoztatnak bennünket. S a míg egyrészt fáj a nagybecsült, szelid lelkületével mindig csak kellemes embernek váratlanul bekövetkezett elköltözése, addig felel bennünket a társadalom megannyi körében megnyilatkozó őszinte igaz részvétel látása, mely a halál szomorúsága mellett is arról győz meg, hogy: szép, magas az élet ügy, a hogy Ghillány József élt!

Ghillány József — mint régi kiváló család sarja — keresztülment a szorgalommal párosult kitarítás, a lelket megedző önfentartás iskoláján. 1840. okt. 21-én született Laziban, Liptóvármegyében, hol atya földbitokos volt. Középiskolai tanulmányait kitűnően végezte Lőcsén, jogi tanulmányait pedig a budapesti egyetemen. Jogi tanulmányainak befejezése után ügyvédi oklevelet nyert s állandóan Eperjesen telepedett le. Már 1872-ben a Ghillány-féle vagyontömegnek igazgatója lett s éppen e téren való nagymérvű elfoglaltsága miatt tényleges ügyvédi gyakorlatot nem folytatott. Ellenben odaadó érdeklődéssel viseltetett Eperjes város és Sárosvárm. köz- és társadalmi életének megannyi mozgalma iránt, úgy, hogy rövid idő alatt a város és vármegye legtekintélyesebb férfiai sorába emelkedett. Sárosvármegye közigazgatási bizottságának kezdettől fogva tagja, de nemcsak e minőségében, hanem számos bizottságban és mint tb. vármegyei főügyész is önzetlennül szolgálta vármegyénket. Ugyanilyen, sőt ha lehet mondani még több irányú közeleti működés kapcsolta őt Eperjes városához is. Nem merült fel a város képviselőtestületében vagy szakosztályaiban olyan közérdekű ügy, melynek szerencsés elintézésében az ő tapintatos keze, képzett egyénisége közben nem járt volna.

Elvülhetetlen érdemeket szerzett az 1887. évi eperjesi nagy tűzvész alkalmával is, a mikor, mint a segélykiosztó bizottság elnöke, ezreknek nagybecsülését, háláját érdemelte ki. Erdemei ekkor a legmagasabb helyen is figyelmet keltettek s ő Felsege a király a királyi tanácsosi címmel tüntette ki. Nem az a férfiú volt ő, a kit az elismerésnek, a közéleti és társadalmi előkelőségnek saját erejével való kivívása ellankasztott volna. Mindez csak buzdtásul szolgált neki, hogy fokozott tevékenységet fejtsen ki újabb és újabb téren. Méltó férfiút talált tehát az ismételt királyi kitüntetés, a mikor a millénium alkalmával a III. oszt. vaskoronarend lovagjává lett.

Úgy szellemi, mint közgazdasági gyakorlati téren is vezető tagja volt társadalmunknak. 1887-től kezdve elnöke volt az Eperjesi Takarékpénztárnak, 1897. óta elnöke a Nagysárosi Múmalom Részvénytársaságnak, 1900. óta az Eperjesi Bankegyletnek. Maradandó érdemeket szerzett Széchenyi-körünkben, melynek legutóbb elnöke volt. Itteni példát-adó nemes működését a «Széchenyi-kör» rovatunkban örökítjük meg. Világi elnöke volt az eperjesi róm. kath. iskolaszéknek, al-elnöke az eperjesi állami tanítónőképző-intézet igazgatótanácsának; megalapítója s elnöke az «Eperjesi szepítését előmozdító egyesület»-nek. Ebben a minőségében szebbnél-szebb alkotások dicsérik nevét, nemesen hazafiasan gondolkozni tudó lelkét. Az ő érdeme elsősorban, hogy feledhetetlen Erzsébet királynénknak díszes szobra a tűzéraktanya előtti, ugyancsak az egyesület által teremtett, parkot díszíti. Tereink, utaink fásítása, gondozása kedves feladatai közé tartozott s e téren mondhatni mindent az ő vezetése alatt működő egyesület tett.

A kir. kath. főgimnázium tápintézetének gondnokságát s Eperjesnek megannyi jótékony intézményét évtizedeken át hathatós támogatásban részesítette a megboldogult, s ha csak futólag is áttekintjük azt a számos oldalú működési tét, melyen Ghillány József önzetlen fáradozással dolgozott, akkor megértjük azt az osztatlan gyászt, a melyet június 20-ikán, a temetés napján, Eperjes városa öltött. A különféle testületek, egyes vármegyei községek, küldöttségileg fejezték ki a mélyen sújtott, gyászoló család előtt kegyeletes részvétüket s a következő díszes koszorúk borították Ghillány József ravatalát: Der letzte Gruss meinen

lieben unvergesslichen Sohn. — Auf's Wiedersehen. Maria — A leghívebb barátunk. Czibuszné — Hálás szeretetünk kísért örökké. Az Eperjesi Széchenyi-kör. — Buzgó választmányi tagjának. Az eperjesi Vöröskereszt-főkegyelet. — Szeretettünk, tiszteletünk, illetve hálaunk jeléül. Báró Ghillány Lászlóné és gyermekei — Nagyszerű, fejlethetetlen elnökének. A Nagysárosi Múmalom Rt. — Szeretett elnökének. Az Eperjesi Bank-egylet. — A közügyek önfeláldozó munkásának. Eperjes szab. kir. város közönsége. — Szeretete és tisztelete jeléül. Bujanovics Gyula. — Dahlström Anna. — Hálás szívvel Józsi bácsinak. Ancsi és Matyi. — Hálás szeretettel. Gizi és Imre. — A kedves Józsi bácsinak. Gabi és Miklós. — Felejthetetlen barátjának. A Sztankay-család, mely részvétellel. — Hálás kegyelete jeléül. Kőszeghy József — Nagyszerű elnökének. Az Eperjesi Takarékpénztár. — Felejthetetlen rokonunknak. Martényiek. — A papának. Iván és Erzs. — Kohányi Laura. — Hálából nagy jötevőnknek. Angolkisasszonyoktól. — Fest Lajos és családja. — Mely tisztelettel. Wantzák Nándor és Samu. — Igaz barátai részvétellel. Péchy Zsigmond. — Nagyrabecsült barátjának. Berzeviczy Albert. — Részvétel jeléül. Fuchs Vilmosné. — Ragaszkodásunk jeléül. Ilona és Béla — Miklós, Edith és Pistuka. — Gyászoló hitvesed. — Apának. Erzs. Gyuri, Józsi, Mártha, Ancsi. — A legjobb apának. Sándor. — Kath. temetkezési egylet. Drága igazgatójának. — Az Eperjesi Kuglizótársaskör, őszinte tisztelete jeléül. — Felejthetetlen jötevőjének. Klein Simon és családja. — Az Eperjesi szépítési egylet. Szeretett elnökének. — Az eperjesi állami tanítónőképző-intézet. Őszinte kegyelete jeléül. — A sárosvárm. áll. népnevelőegylet. Tiszteletitagnak. — Sárosvármegye közönsége. Ghillány Józsefnek. — Mely tisztelete jeléül. Bánó Tibor. — Tisztelete jeléül. Róm. kath. hitközség. — Tisztelete és kegyelete jeléül. Dr. Propper Adolf és családja. — Fulyán és Töltszék községek lakosai kegyes jötevőjüknél a hála jeléül. — Az Eperjesi társadalmi egylet. Ghillány Józsefnek. — Az eperjesi k. s.-szövetkezet, szeretett elnökének. — Felejthetetlen nagybátyjuknak. Crausz Gyula és neje. — Szeretett rokonunknak. Imre és Zsófi. — Szeretett Józsi bácsinak. Németh Zoltán és Margit. Gyászjelentést adtak ki, a családon kívül, a Nagysárosi Múmalom, az Eperjesi Takarékpénztár, Bankegylet, áll. tanítónőképző-intézet igazgatósága, a r. kath. iskolaszék. A család részéről kiadott gyászjelentés a következő: «Özvegy Ghillány Józsefné született Beör Mária, mint hitves, Ghillány Erzsébet férjezett Kőszeghy Sándorné, dr. Ghillány György, dr. Ghillány József, Ghillány Mártha, Ghillány Anna, mint gyermekek, Kőszeghy Sándor, mint vő, Kőszeghy Ivánka és Kőszeghy Erzsike, mint unokák, özv. Ghillány Lászlóné szül. Zbinyovszky Mária, mint mostoha-anya, Ghillány Mária férjezett Winkler Andrásné, mint nővér, Beör Gizella férjezett Szepesházy Imréné és Beör Anna férjezett Uhlarik Mátyásné, mint sógornők, férjeik, valamint az összes rokonok is fájdalomtól megtörtén tudatjuk pótolhatlan veszteségünket, a legnemesebb szívnek utolsó dobbanását: *lazi és bernicei Ghillány József* kir. tanácsos, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, köz- és váltóügyvéd, Sárosvármegye közigazgatási bizottsági tagjának stb munkás élete 62-ik, legboldogabb házassága 30-ik évében, folyó hó 18-ik napján, a halotti szentség felvétele után, agyhártyalobban történt elhunytát. Drága halottunkat június hó 20-ikán, pénteken, d. u. 3 órakor fogjuk Eperjesen a Kálvária-hegy sírkertjében, a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent-miséáldozatok június hó 21-ikén d. e. 9 órakor lesznek az eperjesi főtemplomban és a töltszéki kegyúri templomban és a Mindenhatónak bemutatva. Eperjesen, 1902 évi június hó 8-ikán Az Úr adta! Az Úr elvette!»

A temetésen testületileg vettek részt a nagyszámú rokonságon kívül a hatóságok, testületek, közeli s távoli tisztelők serege s mélyen megindító részvétet kísérte utolsó útjára, a Kálvária-helyi sírkertbe a nemesszívű, önzetlen, áldott emlékü Ghillány Józsefet.

Vármegyénk és városaink.

Vármegyei közgyűlés. Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága június 30-ikán délelőtt 10 órakor dr. *Bárdossy Jenő* főispán elnöke alatt rendszeres nyári évnegyedi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatát a vármegyei hivatalos lap jún. 19-iki száma közli. A tárgysorozat szerint a nyugdíjazás folytán megüresedett szekcsői-járású főszolgabírói állás s az ennek betöltése által esetleg megüresedő többi állások választás útján fognak betölteni. Pályáznak: Berzeviczy Elek, Dobay Béla, Kovaliczky Gergely, dr. Piller Dezső és Szakmáry Géza.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet közgyűlése. Kevés számú tagok jelenlétében tartotta meg ezidei közgyűlését városunk és vármegyénk régi, kipróbált jótékony egyesülete június 18-ikán, az egylet *Erzsébet*-árvaházában. A gyűlést *Kubinyi Albertné* elnök nyitotta meg, meleg és mély érzéstől áthatott szavakkal emlékeztetve meg arról a nagy veszteségről, amely annyi sok nemes ügyet *Ghillány Józsefnek* e napon bekövetkezett gyászos elhunytával ért. Majd dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, titkár javaslatára meleg üdvözlő sürgönyt küldöttek *Dessewffy Marianna* grófnőnek, az egylet nagyszerű védnökének. Erre dr. *Horváth Ödön* titkári jelentése következett, mely részletesen feltárta az egylet egy évi történetét s melyet lapunk egész terjedelmében közölni fog. A jelentést s annak javaslatait egyértelemmel elfogadták. A számvizsgáló-bizottság jelentésének tárgyalása kapcsán meleg elismeréssel mondtak köszönetet *Kösch Árpád* egyleti pénztárosnak, nemkülönben a számvizsgáló bizottság tagjainak. Majd helyesléssel vették tudomásul titkár jelentését az árvaházi árvák létszáma felől, mely szerint az egyletben ezidő szerint 12 fiú- és 11 leánygyermeket, összesen tehát 23 gyermeket ápolnak. Ezek között vallásra nézve van: róm. kath. 17, ág. hitv. ev. 3, gör. kath. 3. Születés tekintetében sárosvármegyei 18, más vármegyebe 5. Alispáni kijelölés alapján felvett 15, Eperjes sz. kir. város kérésére felvett 3, Soóvár község kérésére felvett 1, magánosok és egyes családok kérésére felvett 4. A mióta az egylet árvaházat tart fenn, felvételt összesen 142 árva, köztük 83 fiú és 59 leány. Vallásra nézve a gyermekek között volt: róm. kath. 116, gör. kath. 11, ág. hitv. ev. 15. Az elmúlt évben egy árva gyermek ápolása átlag 199 kor. 97 fill.-be került. Majd a javaslatok folyamán *Péchy Palmé* és *Hartmann Samuné* úrnokkal az igazgató-választmányt kiegészíteni határozták. *Kubinyi Albertnek* az egyleti árvaházban eszközözendő javítások érdekében tett javaslatát elfogadván, végre elnökő a gyűlést, a tagok élénk éljenci közben, berekesztette.

A sárosi főispánság. Ily cím alatt a *Magyarország* cz. fővárosi napilap június 18-iki számában a következő hírt bocsátotta közre: «A sárosi főispánság. Több ízben mertült föl már a hír, hogy *Bárdossy Jenő* sárosmegyei főispán megválk állásától. Most azonban, mint Kassáról írják, egész aktuálissá lett a főispánság kérdése, a mennyiben már csak igen rövid idő kérdése a jelenlegi fölmentése s az új főispán kinevezése. Az egykori vasmezei főjegyző sehogy se tudta beletalálni magát a speciális sárosi viszonyokba és ilyen körülmények közt a helyzet már régebben lehetetlenné vált. Most majd a közigazgatási bírósággal rekonpenzálják a miniszterelnök megyéjébéli — ex-főispánt. Az új főispán személyében végleges megállapodás mindeddig nem történt. Bornemisza Lajos, a héthársi kerület képviselője a neki fölkinált állást nem hajlandó elfogadni, s így a sárosi urak jelentékeny töredéke a régi főispánt, Szinyei Merse Istvánt látnák megszivesebben újból a főispáni székekben. Szinyei Merse ezidő szerint Szentpétervárott lakik, a hol a földművelésügyi miniszternek oroszországi közgazdasági szakferrefense. Politikai ügyekkel nem foglalkozunk s ha ezúttal leközeljük ezt a hírt, teszszük azért, hogy mindjárt hozzáteheszük, miszerint a hír megjelenésének napján *igen illetékes forrásból azt az értesítést vettük, hogy vármegyénk főispáni székre vonatkozólag ezidő szerint semmiféle személyi változás kilátásban nincsen*; a legkövetlenebbül érdekeltek ilyen irányú tárgyalásokról mit sem tudnak.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Gyászlobogó a Széchenyi-körön. Ismét fekete zászlót lenget a szél ott, a hol nemzetiszínű lobogónk szokta a mi diadalainkat jelteni. Ez a zászló a mi egyik legnagyobb veszteségünknek a jelképe! *Ghillány József* kir. tanácsos, a vaskoronarend lovagja, szeretett Széchenyi-körünknek egyik legnagyobb érdemű tagja és tisztviselője hagyott el bennünket. Az ő páratlan hazafias érzésű szíve egyik legnagyobb erőssége volt Körünk céljainak, ügyének, törekvéseinek. Az a szeretet, tisztelet és nagyrabecsülés pedig, a melylyel őt valamennyien környeztük: egyike volt a bennünket összetartó legerősebb kapcsolatoknak. Szeretettelémeltősága, előzékenysége, figyelme: lekötöztetett mindenkit Buzgalma, tettereje, lelkesedése: példa volt mindnyájunk előtt! És most, porig aláza a lesújtó fájdalomnak az érzetében, kell elismernünk azt, hogy mindezt el kellett veszítenünk! Körünknek alakulása óta egyik legbuzgóbb, legmelegebben érdeklődő tagja volt. 1894-től tagja az igazgató-választmányának és a népnevelési szakválasztmányának, míg a magyarságot és népnevelést Sárosvármegyében terjesztő egyesületnek, majd Sáros

vármegyei Magyar Közművelődési Egyesületnek, annak a Széchenyi-körrel történt egyesülése előtt, szintén buzgó tagja és választmányi tagja volt. A két egyesületnek egygyeolvadásakor az ezt előkészítő bizottságnak egyik nagybuzgalmú tagjaként működött. Az 1897. évi Széchenyi-köri közgyűlés pedig őt választotta a népnevelési szakválasztmány élére, amely állásában ritka buzgalmat és tevékenységet fejtett ki. Erről az állásáról 1901-ben a Kör elnöki székébe szólította az általános bizalom és szeretet, de ebben az állásában a Kör összes tagjainak kérése se bírta őt egy évnel tovább megtartani s ez év januárjában tartott közgyűlésünkön ismét visszalépett előbbi állásába, a népnevelési szakválasztmány élére. Lehet-e elmondanunk azt a nagy veszteséget, amely az ő váratlan elhunytával Körünket érte? Szépen adott ennek kifejezést az a rendkívüli gyűlés, amely a Kör igazgató-választmánya nyomban a halálozás napján, június 18-ikán tartott, s amelyen a Kör jelenlegi elnöke: dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, benső melegséggel, mélyen megindítva az egybegyűlteket, ecsetelte azokat a fájó érzelmeket, amelyek a Kör minden tagjának lelkét eltöltik. Javaslatára, az igazgató-választmány, mely meghatározottággal, egyértelemmel a következő határozatot hozta:

„A Széchenyi-kör igazgató-választmánya a legmélyebb és a legbensőbb fájdalommal vesz tudomást arról az annyira pótolhatatlan veszteségről, amely városunk és vármegyénk társadalmi, köz- és főképpen közművelődési életét, s ennek keretében, ilyen Széchenyi-körünket, nemkülönben a Hazát és az emberiséget *Ghillány József* kir. tanácsosnak 1902. június 18-ikán bekövetkezett váratlan és gyászos elhunytával érte. Különösen meleg és benső hálával emlékezik meg arról a lelkes, önzetlen, fáradhatatlan és valósággal önfeláldozó közreműködéséről, a melylyel a megboldogult Körünknek, alakulása óta mind e mai napig, mint legkiválóbb egyleti tagunk, majd első tisztviselőnk, az elmúlt esztendőben nagyszerű elnökünk szakadatlanul kifejtett s a melylyel egyletünk történetében örökké maradó betűkkel írta be mindenki által tisztelt és becsült nevét a messze jövőendő is.

E mélyen lesújtó érzelmek hatása alatt, kimondja az igazgató-választmány, hogy:

Elvesztése felett érezett legigazabb gyászanak és mély fájdalomnak jegyzőkönyvileg kifejezést ad;

jegyzőkönyvileg megőrökíti leghálásabb elismerését az ő kimagasló és mindnyájunknak követendő például szolgáló nagy érdemeivel szemben s hálás kegyelettel örökíti meg ugyanott az ő tiszta s mindnyájunk által áldott emlékezetét;

legbensőbb részvétét nyilvánítja a gyászborult köztisztelőben álló család iránt s ez érzelmének a családhoz intézett iratában őszinte kifejezést ad;

a megboldogult ravatalára a Kör nevében díszes koszorút helyez s folyó hó 20-ikán tartandó temetésén testületileg résztvesz;

arczképét a Kör számára megszerzi, valamint azt a Kör jövő évi Évkönyvében közli;

felkéri elnököt, hogy a Kör következő közgyűlésén az elhunyt érdemeinek meleg megemlékezést szenteljen.

A Széchenyi-kör díszes koszorúját, melynek gyászszal bevont nemzetiszínű szalagján ez a felirat olvasható: «*Hálás szeretetünk kísért örökké! Az Eperjesi Széchenyi-kör*», a Kör elnöke helyezte el a nagy halott ravatalánál.

A Kör elnöke azonnal táviratilag értesítette a Kör védnökét a *Ghillány József* gyászos elhunytáról, a védnök nyomban a következő szép távirattal válaszolt: «*Értesítésed mélyen megrendített! A Széchenyi-kör, városunk és vármegyénk súlyos veszteségében őszintén osztozom: Berzeviczy Albert.*»

A Széchenyi-kör igazgató-választmányának 1902-ik június 18-ikán tartott gyűlése *Tahy József* vármegyei alispánt kérte fel, az alapszabályok értelmében, a megüresedett népnevelési szakválasztmányi elnökségnek, helyettesként leendő szives ellátására

H I R E K.

* **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter a központi díj- és illetékszabási hivatalhoz dr. *Ghillány József* ügyvédjelölt, eperjesi lakost díjtalan pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben kinevezte. — A m. kir. igazságügyminiszter *Körtvélyessy Bertalan* eperjesi kir. törvényszéki irnokot ugyanezen kir. törvényszékhez irodatisztává nevezte ki. — A m. kir. pénzügyminiszter a szikszói m. kir. adóhivatalhoz *Rosznaky Géza* kisszebeni adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségű adótisztte nevezte ki. — A m. kir. igazságügy-

miniszter Kovács István eperjesi kir. törvényszéki díjnyelvet az eperjesi kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

* **Kormányképviselő kinevezése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mayer Endre koll. theol. tanárt a nagyszabeni ág. ev. főgimnázium és főreáliskola f. é. június végén tartandó érettségi vizsgálatához kormányképviselővé nevezte ki.

* **Megegyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Hartmann Lajosnak a budapesti tud.-egyetem szemészeti tanszéke mellé f. évi április 1-jétől számítható egy év tartamára díjtalan gyakoronokká történt megválasztását jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ebben a minőségben a mondott idő tartamára megegyeztetett.

* **Igazgató- és dékán-jelölések.** A Kollégium tanári-karának legutóbbi közös értekezletén az 1902/1903. tanévre koll. igazgatóul egyhangulag Csengey Gusztáv theol. tanár ajánlatott. A koll. theologia dékáni tisztere a tanári-kar dr. Szlavik Mátyást ajánlotta. A jogakadémiai tanári-kar újabb három évre dr. Horváth Ödön kir. tanácsos, eddigi dékánt ajánlotta megválasztásra a jún. 29-ikén ülésező koll. igazg.-választmányának.

* **Halálozás.** Jún. 15-ikén hunyt el Gleichenbergben Linhart Károly, a helyben állomásozó 67. sz. gy.-ezred főhadnagya, élte 26-ik évében.

* **Vizsgálatok a jogakadémián.** Jogakadémiánkon immár teljesen befejeződött a tanév, a mennyiben június hó első felében a vizsgálatok is megtartottak. Államtudományi államvizsgálatot tett 2 jelölt, jogtudományi államvizsgálatot 4. Az államvizsgálatoknál miniszterileg kinevezett kütagokként ezúttal Schulek Gusztáv, Kubinyi Aurél, dr. Sztehlo János, Krayzell Adalár, Úsz Antal és dr. Máriássy Béla működtek. II. alapvizsgálatot tett 51 hallgató. Közöttük Legeza József, Tóth István és Zlocha József kitüntetéssel. I. alapvizsgálatot tett 50 hallgató, közöttük Erős József és Tapavicza Simon kitüntetéssel.

* **Az eperjesi ág. h. evang. I. egyház elemi- és polgári-iskolájának évről-évről vizsgálati a Kollégium dísztermében — a következő sorrendben fognak megtartani:**

a) *A polgári leányiskolában:*

Jún. 23-án d. e. 9 órától az I. s II. oszt. vizsgálat.

* 23-án d. u. 3 * a III. s IV. *

b) *Az elemi-iskolában:*

Jún. 24-én d. e. 9 órától a III. s IV. fiú. vizsgálat.

* 24-én d. u. 3 * a III. s IV. leányo. *

* 25-én d. e. 9 * az I. s II. vegy.-o. *

Az itt közölt vizsgálatokra a m. t. előjárókat, a szülőket és a tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

* **Érettségi vizsgálat.** Az eperjesi koll. főgimnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálatokat jun. 11., 12. és 13-ikán, Weber Samu esperes és dr. Mágócsi-Dietz Sándor egyetemi tanár, kormányképviselő elnöklété alatt tartották meg. A szóbeli vizsgálatot megelőzőleg az írásbeli érettségi vizsgálaton három tanuló bukott el s így összesen 28-at bocsátottak szóbeli vizsgálatra. Ezek közül jelesen érett volt négy, közöttük három tiszta jeles, u. m. Hartmann Imre, Mikola János, Vancsó Milos és Reich Izrael. Jól érett négy. Egyszerűen érett 15. Két hó múlva teendő javítóvizsgálatra utasított 5. A tanév június 26-ikán ér véget.

* **A jövő vasárnap, Péter és Pál napján, a Floegelkerten tartandó nyomdász-mulatságra** szóló meghívók már javarészt szét lettek küldve s a rendezőség, megtéve a jótékony célú multság sikeres rendezéséhez szükséges előintézkedéseket, most már csak az időjárásról teszi függővé, ha vajon elérheti-e azt az óhaját, hogy a közönségnek egy valóban kellemes helyen kedélyes és szép szórakozást nyújtson — a szellemi nap-számok kedvet derítő nyári-multságán.

* **Vízvezetékügyi tanulmányok.** A m. kir. orsz. vízépítési igazgatóság mérnöki osztályának vezetője legújabbán arról értesítette a vízügyi bizottság elnökét, dr. Csátray Ágostont, hogy a delnai forrásvidékben esz-közlendő tanulmányok megejtése végett Gondör Gábor mérnök jún. hó 22-ikén Eperjesre érkezik s másnap már megkezdhetné a munkálatok, melyekhez 15 munkás a Kis-Delna torkolatához és Szigordhoz fog kirendeltetni. A tanulmányozás legalább egy hétig fog tartani.

* **Tüzeset.** Jún. 14-ikéről 15-ikére virradó éjjel újabb tüzeset rémítette meg Bártfa lakosságát. A vesztély — szélséngend lévén — nem volt komoly, mert egy mesztartó deszka-tákolmányon s abban felhalmozott meszen kívül más nem pusztult el.

* **A zborói vásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. é. 38.436. sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy a Sárosvármegye területéhez tartozó Zboró községben a f. é. jún. 25-ikére eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi június hó 30-ikán tartassék meg.

* **Tüzesetek a Makoviczán.** Az elmúlt pár éven keresztül nem volt tűzvész Felsőszvidnikén, most azon-

ban a lefolyt hat hónapon belül egymásután három tüzeset riasztotta meg a község lakosait; mindhárom esetben a tüzesetek eddig ki nem derített okból támadtak.

* **Az amerikai vizitátor körútja.** *Hodobay Andor*, az Amerikában időző vizitátor, legutóbb Braddockban időzött, onnan Pittsburgban tett látogatást s a pennsylvaniai városokba folytatta útját.

* **Különleges előnye** a Khuner Manó és Fia bécsi cég által készített *Kunerol* garantált tiszta növényzsírának nagy tartóssága. Miután *Kunerol* valamennyi állati és más növényi zsíradéktól eltérőleg, minden zsírsavtól mentes, alkalmas módon egy évig is eltartható anélkül, hogy minőségében a legcsekélyebb kárt is szenvedne.

* **Az első villamos-vasút a Szepességén.** Jún. 3-ikán nyitották meg a Márkusfalvától Bindre vezető villamos-vasutat. A megnyitás alkalmával a Frigyes főherceg tulajdonát képező bindti bányatelepen nagy ünnepséget rendeztek, melyen több külföldi mérnök és díszes közönség volt jelen.

* **A Pesti Hírlap** a ránk következő új félévre új jeles tárczairók bemutatását helyezi kilátásba; új eredetj regényt ígér és Mikszáth Kálmántól nagyobb elbeszélést. *A Pesti Hírlap naptára* pedig — melyet a lap előfizetői teljesen díjtalanul kapnak, — 10—12 legelső hölgyirónk dolgozatát fogja bemutatni, a szerzők arcképével együtt. Rég elismert dolog, hogy a *Pesti Hírlap* napilapjaink közt a leggazdagabb tartalommal jelenik meg s vannak oly speciális rovatai, melyeket egy más lapban sem lel meg az olvasó. Minden nap egy eredeti és egy fordított tárczát közöl; legővebb sport- és vegyes-rovata van s Szerkesztői üzenetei közkedvelt olvasmánya a közönségnek. Előfizetőit külön kedvezményekben is részesíti, melyeket azonban csak az biztosíthat magának, a ki — habár csak havonként újítja meg az előfizetést — a lap állandó előfizetői közé tartozik. Azért ajánljuk a félévi forduló alkalmából olvasóközönségünk szíves figyelmébe a *Pesti Hírlapot*, melynek előfizetési díja egy óra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 kor. s a *Divat-Szalon* cz. leg-gazdagabb és legdíszesebb divatlappal együtt, melyet Szabóné Nogáll Janka oly kitűnően szerkeszt, negyed-évre 9 kor. Az előfizetési összegek a *Pesti Hírlap* kiadó-hivatalához (Budapest, V. Váci-körút 78.) címzendők.

* **A lefűjt vulkán.** Azt hisszük, hogy ma már mindenki tisztában van azzal, hogy a mi ártatlan Strázsunk csak tréfából lett kompromittálva s félelmetes tűzhányónak kihíresztelve. Az alábbi sorok annyiban becsesek, hogy belőlük legalább tanulhatunk valamint, a mi a rémhír nélkül elmaradt volna. Papp Károly dr. budapesti geológus a földművelési miniszter megbízásából június 2-ikától 5-ikéig a Strázs-hegyen és környékén járt. Az ott talált kőzetekből mintát vitt magával s újtárol jelentést tett a miniszternek. A megnyugtató jelentés tartalma ez: Mindenekelőtt megállapította, hogy azok a jelenségek, a melyek állítólag a vidék lakosságának rémületét okozták, csakugyan bekövetkeztek-e? Bejárta a Strázs körül fekvő falvakat, de sehol sem tapasztalta, hogy a kutak kiszáradtak volna, vagy hogy meleg víz fakadt volna belőlük. Kezdetből fogva kizártnak látszott, hogy a Strázs kitörésre készüljön, mert működő vulkán csakis a tenger partján található, de esetleg valami helyi földrengés zavarhatta meg a vidék nyugalmát. Azonban sehol sem észlelt olyan jelenségeket, a miből csak gyöngé földrengésre is lehetett volna következtetést vonni. A Strázs-hegy anyaga vulkánikus eredetű andezit-kőzet, a lejtőket pedig andezit-tufa borítja. Ez a vulkáni hamú még akkor rakódott le, a mikor az egész Alföldet föl egészen a Kárpátokig, tenger borította. A Strázs-hegy tehát valóban vulkánikus eredetű, de kitörése még a harmad-korszakban történt, a mikor ember nem élt a földön. A magyar Alföldet akkor az úgynevezett Miocén-tenger borította, a melynek egyik északi öble a Hernád-Tarcsa mai völgyében, Eperjesen valamivel túl, Finta községig, tehát éppen a Strázs-hegy lábáig nyúlt. Érdekes, hogy a napokban egy hallei újságot köldöttek be szerkesztőségünknek, a melyben a foglalt hír száználmasan lesajnál bennünket eperjesieket, a kiket ilyen végzettszerű csapás ért.

* **A «Zenélő Magyarország» zongora- és hegedűzeneműfolyóirat** most megjelent 12-ik füzeté a következő szép zeneműjónásokot közli: I. Barna Izsó: «Megöltek egy legényt» ballada a «Rozsályi malom» cz. népsziműből, éneklő Blaháné. II. Huber Sándor: «Tarka szinpad» induló — «Buntes Brett» marsch, összeállítva a Tarka Szinpad legnagyobb sikert aratott dalaiból, u. m. «Tekintetes úr», «Nevető-dal», a «Lotti ezredesei»-ből «Morchaschani», «Über Mädel» és «Mary Carey» dalaiból. III. Lengyel Miska: «Dal az óráról» víg dal. A havonta kétszer és mindenkor ily változatos és aktuális zenejónásokot közlő zeneműfolyóiratot zenekedvelőink különös figyelmébe ajánljuk

— Előfizetési ára 1/4 évben 6 füzetre (66 zeneoldalra) 3 kor. Előfizethetni a most meginduló harmadik évnegyedre is a *Zenélő Magyarország* zeneműkereskedésében Budapesten, VIII., József-körút 22/24., honnan mutatványfüzetet 60 fillér beküldése ellenében bérmentve küldenek.

* **70.000 lóerjű erőmű-telep.** A londoni földalatti villamos-vasút kapja e 70.000 lóerjű erőművet. Tíz gőzturbina, egyenkint 7000 lóerővel, fogják szolgáltatni a dynamókhoz szükségelt hajtóerőt.

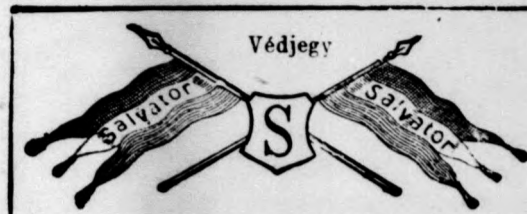
Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

Nyilttér.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben** vagy **húgy-savas vesehomok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Berger gyógy- és higienikus szappanai

1868 óta folyton növekedő használatban részesülnek s vevőközönségre találtak a legtovább fekvő országokban. A *Berger-féle kátrányszappan* gyógy-, valamint dezinficiáló hatása kipróbált. Nélkülözhetlen mosdó- és fürdőszappanul szolgál *Berger glicerin-kátrányszappan*. *Berger* szappanai az osztr.-magyar monarchia minden gyógytárában, valamint a külföldön is kaphatók. Minden darab az ide nyomtatott védjegy-gyel van ellátva.

Wilhelm Ferencz úrnak,

gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Bécs mellett (Alsó-Ausztria).

Minden reklámnál, dicséretnél magasabb hatása van az Ön soha eléggé nem dicsérhető anti-arthritis és antirheumatikus vértisztító-tejének.

Sok éven át szenvedtem oly erős csúzbán (rheumában), hogy a legborzasztóbb kínok közt heteket kellett ágyban töltenem, álomra és étvágyra nem is gondolhattam és minden erőszakos szerek, u. m. tinkturák, miksturák, kenőcsök, fürdők sóval és szappannal, átmenetileg ugyan enyhítették a fájdalmat, de a legközelebbi időváltozásnál a régi baj ismét jelentkezett fokozott mértékben úgyannya, hogy erőm szemlétől megfosztott.

Ekkor előlástam a *Berliner Tageblatt*-ban az Ön teájának ajánlását, mire rögtön 3 csomagot rendeltem és ennek használata után enyhültek fájdalmaim. Másfél év óta említett időközökben folytattam 5 küldeménynyel a gyógykezelést s hála annak, annyira javult állapotom, hogy teljesen egészségesnek és visszanyert étvágyam folytán erősem, életvidorom érzem magam s ez őszszel s tél kezdetén, dacára a szélnek és zivatarnak, a szabadban foglalatokodva tartózkodhattam a nélkül, hogy régi fájdalmaim csak távolról is sejtjeném. És ezt, igen tisztelt Uram, csakis Önnek köszönhetem.

Bárcsak minden szenvedő minél előbb teljes bizalommal az Ön csodás teáját használná, hogy gyógyulást és friss életkedvet nyerhessen és hogy Önnek, úgy, mint én is, örökre halás lehessen.

Hálás nagybecsüléssel maradok

1899. karácson estjén, — mely tisztelettel

MENZEL FRIGYES,

mű-, vadászati- és széptő-festő, Fiedler Ad. Gottlob posztgyárának utódja. Opatowek, Kalisch mellett (Orosz-Lengyelország).

6 füzetre (66 zeneoldalra)
meginduló harmadik év-
ország zeneműkereskedé-
sef-körút 22/24. honnan
beküldése ellenében bér-

-telep. A londoni föld-
70,000 lóerjű erőművet.
000 lóerővel, fogják szol-
évelt hajtóerőt.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

tér.

knál.
talmainál
nyél,
es lélegzési
rutainál,
-forrás

ator

rás kiváló tulajdonságai:
hatásu.

lelemes izü.

eszthető.

diatetikus ital.
ek által különösen
a kik ülő élet-
yeres bántal-
ra. máj- és vese-
en vagy húgy-
vesekövek
venvednek.

n és győgszertárakban
gatósága Eperjesen.

ienikus szappanai
asználásban részeseülnek
gtávolabb fekvő orszá-
myszappan gyógy-
iprobált. Nélkülözhetlen
lgál Berger glicerin-
szappanai
den gyógy-
s kaphatók
ott védjegy-

ncz úrnak,

r. udvari szállító,
tt (Alsó-Ausztria).

nél magasabb hán-
nem dicsérhető anti-
vériztítő-tejének.
erős csúszban (rheumá-
inok közt heteket kel-
s étvágyra nem is gon-
szerek, u. m. tinkturák,
sói és szappannal,
a fájdalmat, de a leg-
baj ismét jelentkezett
ra, hogy eröm szem-

er Tageblatt-ban az Ön
n 3 csomagot rendel-
enyhültek fájdalmaim.
kben folytattam 5 kül-
hála annak, annyira
en egészségesnek és
erősnek, életvidornak
tél kezdetén, dacára
adban foglalatokodva
regi fájdalmimat csak
en tiszteit Uram, csakis

minél előbb teljes biza-
sználná, hogy gyógy-
en és hogy Önnek, úgy,
ssen.

haradok

tisztelettel

IGYES,

Ad. Gottlob postgyárának

(Orosz-Lengyelország).

Küneröl

A főzés és sütéshez olcsó és kiadós.

garantált tiszta növényzsíradék, teljesen pótolja a vaját és zsírt (sokáig eláll és nem avasodik), amiért is nélkülözhetetlen gazdaságos háztartásoknál, szállodák, vendéglők, sütők, cukrászok, intézetek stb. részére. Könnyen emészthető. Altalánosán és különösen gyomor és cukorbetegségek részére orvosi szaktanácsadók által melegen ajánlva. A nagyméretű magy. kir. belügyminiszterium által engedélyezett élelmi és élelmezési cikkek vizsgáló intézetnek állandó ellenőrzése alatt, 5 kilogrammos elegységű próba-postadobozokat bérmentve küldünk minden magyar postaállomásra 7 koronáért, utánvéttel. Nagyobb mennyiség átvételénél kedvezményes árak. Ismeretést és a vonatkozó orvosi bizonyítványokat kívánatra díjmentesen küldjük. Megrendelések és tudakozódások új eladási helyek felállítására iránt a magyarországi központi főraktárhoz intézendők: Honig Ign. és társa, Budapest, V., Nagykorona utca 19.

Fehérnemű mosó- és vegyi női- és férfiruha folttisztító-intézet

Fő-utca 86. szám a. EPERJESÉN a Gallotsik-féle házban.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy rövid idő előtt helyben egy férfi- s női-fehérnemű mosó-, mindennemű selyemszövet- és vegyi férfi-posztóruha folttisztító-intézetet létesítettem, melylyel a t. közönségnek a legolcsóbban számítható árak mellett, a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálást biztosítani bátor vagyok.

A nagyérdemű közönség számos pártfogását kéri teljes tisztelettel

KROTKY ANNA.

Jó házból való fiút tanulóknak

felfogadok.

Holénia Béla

fűszerkereskedő

... Eperjesen. ...

Nyári és őszi idény
1902.

Valódi brünni szövetek.

Egy vég 3 10 méter hosszú, egy úri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak	frt 2 75, 3 70, 4 80 jó frt 6 — és 6 90 jobb frt 7 75 finom frt 8 65 finomabb frt 10 — legfinomabb	valódi gyapjúból.
--	--	-------------------

Egy vég fekete szalon-öltönytnek frt 10 —, úgyszintén felöltőszövet és turista-loden stb., szétküld gyári áron a pontos és szolidnak ösmert szövetgyári raktár:

Siegel-Imhof, Brünnben.

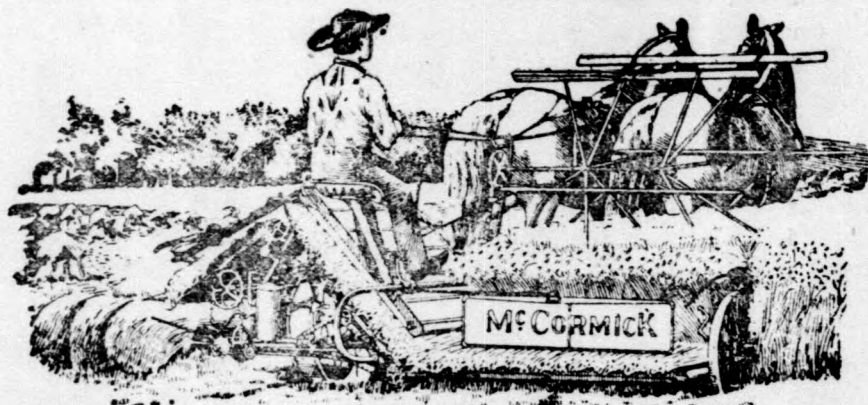
Minták ingyen és bérmentve. Mintahű szállítás biztosítva.

A privát-vevők előnyeiket tetemesek az által, hogy a szöveteket fenti cégétől a gyárból rendelhetik.

McCormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógép-gyár.)

Grand Prix.

Páris, 1900-ban.

Kéveköti aratógép,
Fűkaszalógép,
Készörűkészülék

„Daisy” marokkrakó aratógép,
Szénagyűjtő-gereblye, és
Kéveköti-fonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte.

Olesó tartalékreszek öriaktára. — Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés: 362,000 gép.

BUDAPEST
VI. kerület — Váci-utca 30. szám.

Urbán Gyula,
kér. törvényszaki bíró.

GLÜCK D. ÉKSZERÉSZ

EPERJESÉN, Fő-utca 65. sz.,

ajánlja dús választékú

ékszer-, arany- és ezüstneműek raktárát

a nagyérdemű vevőközönség szives figyelmébe

tetemesen leszállított áron.

Első és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZATFESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120
saját házában.

Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányászati és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan-tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzatsfestékek, melyek mészből főldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző minőségben külön-külön 16 krtól fölfelé szállítottak és a mi a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, úgyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve!

Aisó-Meczenzéken
egy 26 év óta fennálló
rőfös- és rövidárúkereskedés
azonnal átadó.

Értekezhetni
KÖSCH JÁNOS tulajdonosnál.

Eladó
kertész- vagy gazdanak alkalmas
kert és ház
csűr- és 2 istállóval
a gyakorlótér mellett
Fűzfá-utca 6. szám.

Bővebbet *Misenko András* tulajdonosnál, Eperjes.

Tanoncz
megfelelő iskolaképzettséggel
felvétetik
Gubcsó Gyula
czukrásznál
Eperjesen.

Szliács - aczélfürdő

(Felsőmagyarországon)

Az egyedül ismert szénsavdús vízforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-ikétől szeptember 30-ikáig.

Főműlhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvosok: Grünwald M. dr., Molnár I. dr., Stern I. dr. Utazás Bécsből 9 óra északra, Oderbergen át, onnan 5 óra, délről Budapestre át, innen szintén 5 óra. Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust, utazás-, lakás-, arkedvezményről az elő- és utószezonban stb., ad

a fürdőigazgatóság: Szliács (Zólyom megye).

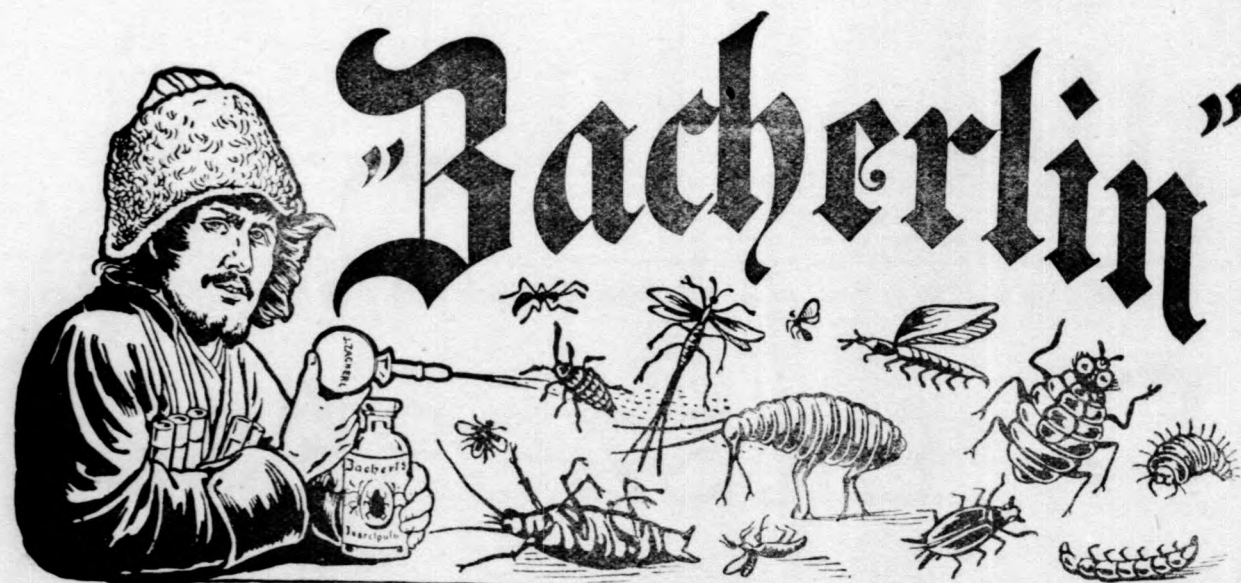
Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

a valódi, utolérhetlen hatású rovarirtó;
azonban csak az üvegben levőt vásároljuk!

Kapható Eperjesen:

Atlasz D., Barts E. gyógyszer, Bein Simon, Böhm Simon Utóda, Bohrandt J. V.,	Dahlström Károly, Diamant R., Feldmann Adolf, Fried Simon, Gallotsik J. V.,	Glücksman Mór, Holénia Béla, Holländer Samu, Klein Ferencz, Kónya Miklós,	Lefkovits Emil, Lindner J. Mór, Mikolík István, Molitorisz gyógyszer, Neumann B. Özv.,	Oszvöld D. Utóda, Schönfeld Izidor, Singer S. Fiai, Sváby Ferencz, Wenczel István.
--	---	---	--	--

— Ezenkívül a vidéken mindenütt, hol a Zacherlin-falragasz ki van téve. —

2109 - 1902. tkvi sz.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1902. évi május hó 17-ikén 13227-1902. I., I. M. sz. alatt elrendelte, hogy az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó *Kajatha* község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886: XXIX, 1889: XXXVIII és az 1891: XVI t-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX t-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése fogantatásáért.

E czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1902. évi augusztus hó 14-ikén fog kezdődni.

Ennélfogva felhívattak:

1. mindazok, a kik a telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi XXIX t-cz 15-18 és az 1889: XXXVIII t-cz 5, 6, 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hasanának, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg- s illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt kövételre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, úgyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság
Eperjesen, 1902. évi május hó 30-ikán.

Urbán Gyula,
kir. törvényszéki bíró

Fürdő-órák mindennap 1/2 10-től 3-ig
hölgyek részére, — a többi idő uraknak.

Idényjegy 6 korona.

Névre szóló idényjegyek kaphatók
MIKOLIK ISTVAN (ezelőtt Linkesch K.)
fűszer-, bor- és vaskereskedésében Eperjesen.

